



BLAUWMAANZAAD

Papaverum somniferum

De teelt van blauwmaanzaad is momenteel geconcentreerd in Oost-Europa en Australië. Door lokaal te telen, hoeven de zaden niet behandeld te worden voor transport. Zo behouden ze hun fijne nootachtige aroma. De teelt draagt niet alleen bij aan de biodiversiteit, maar heeft ook een grote landschappelijke waarde.

PLANTKENMERKEN

- | | |
|------------------|--|
| Algemeen | <ul style="list-style-type: none">• Zomer- en wintervariant, behoort tot de Papaveraceae (papaverfamilie)• Voordeel wintervariant: meer tijd voor ontwikkeling, vermijden van voorjaarsdroogtes. Deze teeltinformatie is van toepassing op de zomervariant.• Teeltduur: 100 – 130 dagen• Rassen: Marianne, Viola, Miezko, Rosemarie, Titan (wintervariëteit), ... |
| Hoogte | <ul style="list-style-type: none">• 1 – 1,5 m |
| Bloei | <ul style="list-style-type: none">• Juni - juli, wit/roze/paarse bloemen, bron van stuifmeel voor bijen, hommels en zweefvliegen. Korte bloeiperiode van 2 weken |
| Zaad | <ul style="list-style-type: none">• Kleine blauwgrijze niervormige zaden in grote zaaddozen, duizendkorrelgewicht 0,25 – 0,75 g |
| Oorsprong | <ul style="list-style-type: none">• Oorspronkelijk het Middellandse Zeegebied, tegenwoordig geteeld in zowel gematigde als subtropische zones |

TEELTKENMERKEN

- | | |
|--------------|---|
| Bodem | <ul style="list-style-type: none">• Voedselrijke bodem met hoog organisch stofgehalte en goede structuur• Gevoelig voor bodemverdichting en wateroverlast, voldoende water nodig tot aan de bloei voor goede opbrengst |
|--------------|---|

- Bemesting**
- Voldoende stikstof nodig voor goede opbrengst
 - Adviesbemesting: 100 – 135 kg N/ha, 80 – 100 kg K₂O/ha, 30 - 60 P₂O₅/ha.
 - Eventueel N gefractioneerd toepassen: 2/3 bij zaai en 1/3 vlak voor bloei
 - Hoge boorbehoefte: 100 g boor/ha als er een tekort is
- Teeltrotatie**
- Teeltrotatie van 3 - 5 jaar
 - Behoort tot de Papaveraceae, de familie komt niet voor in huidige teeltrotatie
 - ! Opletten met teeltrotatie! Blauwmaanzaad slaat makkelijk residu's uit de bodem op. Kan leiden tot afkeuring wegens ontbreken residunormen in EU.
- Zaai**
- Standaard graanzaaimachine: instelling voor fijnzadig zaad, zeer kleine hoeveelheden zaad per ha
 - Zaaidichtheid: 1 – 1,5 kg/ha Streven naar 80 - 100 planten per m²
 - Zaaidiepte: ondiep; 0,5 – 1,5 cm
 - Fijn zaibed, eventueel aandrukken met rol
 - Rijafstand: i.f.v. de beschikbare machines voor onkruidbeheersing; 12,5 - 30 cm
 - Zaaitijdstip: eind maart – eind april
- Onkruid**
- Nieuwe teelt: geen gewasbeschermingsmiddelen toegelaten in België
 - Onkruiden vooral door trage beginontwikkeling en bij afrijping
 - Mechanische onkruidbeheersing
 - wiedegeen elke 4 – 7 dagen tot het sluiten van het gewas
 - schoffelen indien de onkruiden te groot zijn voor wiedege
 - Voorkomen melganzenvoetzaden (zelfde grootte): extra droog- en schoonkost
- Ziekten en plagen**
- Schade door ziekten en plagen voorlopig beperkt: valse meeldauw en bladluizen komen voor
- Oogst**
- Klassieke maaidorser met instellingen voor fijn zaad (cf. koolzaad): zeven zeer fijn, windsnelheid en trommelsnelheid minimaal. Opening tussen trommel en korf zodanig dat zaaddozen net open breken om kaf te voorkomen
 - Oogstdatum: augustus
 - Vochtgehalte: maw. 9%, indien nodig drogen met lucht van max. 30 °C
 - Lange bewaring: max. 7% vocht
 - Schonen noodzakelijk voor toepassingen in de voeding

PRODUCTKENMERKEN

- Opbrengst**
- 1.400 kg zaden per ha (800 kg per ha bij ongunstige omstandigheden)
- Inhoudsstoffen**
- Speciale rassen met een laag gehalte aan opiaten
 - De zaden bevatten 45-55 % olie, waarvan 87% onverzadigde vetzuren.
- Toepassingen**
- Zaden: brood en gebak
 - Olie: hoogwaardige culinaire olie; non-food: zeep, huidverzorgingsolie, vernis
 - Perskoek: veevoeding

Deze teeltfiche kwam tot stand binnen het plattelandsproject Korte ketens voor innovatieve nicheculten en is gebaseerd op literatuur en de praktijkervaring van Praktijkpunt Landbouw Vlaams-Brabant.

